

Kanserde metastazi önleyecek umuda Avrupa'dan destek

Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü (EMBO), Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Özgür Şahin'in meme kanserinde tedaviye daha başlamadan kemoterapinin etkili olup olmayacağını anlamak ve metastazi önlemek için Türkiye'de beş yıl boyunca yapacağı çalışmalarına 250 bin avro tutarında destek kararı aldı.

Şahin, kemoterapiye direnç geliştiren farelerdeki genetik farklılıkları inceleyen araştırmalarını insanlar üzerinde deneyecek. Çalışma başarılı olduğu takdirde, kemoterapi ilaçlarının etkili olup olmayacağı tedavinin başında ortaya çıkacak, ayrıca vücudun bu ilaçlara direnç geliştirmesinin de önüne geçilecek.

Bilkent Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Özgür Şahin, EMBO tarafından bilim adamlarına verilen desteğin; bilim adamlarının Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nden veya gelişmiş Avrupa Birliği ülkelerinden dönerek Çek Cumhuriyeti, Estonya, Polonya, Portekiz ve Türkiye'de araştırma yapmasına yardımcı olmayı amaçladığını ifade etti.

Türkiye'de bu desteğin EMBO aracılığıyla TÜBİTAK tarafından verildiğini anlatan Şahin, projesinde kanser fare modelleri ve insan kanser doku

Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü, Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Şahin'in metastazi önlemeyi hedeflediği çalışmasına destek kararı aldı

örneklerini kullanarak kemoterapi ve hedefli terapiye karşı direncin kırılması ve tedavi öncesi ilacın etkisinin araştırılmasına ilişkin çalışmalar yürüttüğünü söyledi.

Projesinde ABD, Almanya ve Türkiye'deki moleküler bi-

yologlar ve genetikçilerle Hacettepe Üniversitesi Onkoloji Bölümünden uzmanlarla aktif olarak çalışacağını dile getiren Şahin, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Proje ile kısa vadede, 'mikroRNA'lar' denilen genetik

belirteçleri kullanarak, kanser ilaçlarına karşı direnci tahmin etmek için biyobelirteçler geliştirmeyi hedefliyoruz. Uzun vadede ise mikroRNA'ların standart kanser tedavisinin etkisini arttırmak için tedavi amaçlı kullanılması hedefleniyor.

Meme kanserinde insanları öldüren iki etken bulunuyor. Birincisi metastaz, yani başka organlara sıçraması, bir diğeri de ilaçlara gösterilen direnç. Şu an iki kısma ayırıyoruz. İlaç direnç kısmında şu an piyasada kullanılan kemoterapi ya da hedefli terapi, bunlar klinikte belli bir süre işe yarıyor. Ancak hastalar bir süre sonra bu ilaçlara karşı direnç geliştiriyor. Direnç geliştirdikten sonra yapacak çok bir şey kalmıyor. Hastalardaki bu direnç mekanizmalarını fareler üzerindeki deneylerde gösterdik. Farelerin neden bir müddet sonra kemoterapi ilaçlarına direnç geliştirdiğini anladık. MikroRNA'yı gen susturma yöntemiyle test ettik ve farelerin ilaca dirençlerini kırdık. Şimdi bu çalışmalarımızla insanlara "aktarmaya çalışıyoruz."

Dr. Şahin, çalışmalarını kemoterapi ve diğer ilaçlara cevap verilep verilmeyeceğini belirteçlerle tahmin edebilmeyi istediklerini belirterek, "Böylece hem hastayı gereksiz tedaviden hem de ilacın yan etkilerinden kurtarmayı amaçlıyoruz. Bu durumda başka ilaçların denemesi de hastaya büyük kolaylık sağlayacak ve zaman kaybını önleyecek." dedi.

Yrd. Doç. Dr. Şahin, çalışması için EMBO'dan beş yıllığına 250 bin avro tutarında destek aldığını belirtti.